

Cena prenumeraty:

w ŁODZI
Kwartalnie Mk. 24.00
Miesięcznie „ 8.00
za roznośnienie
60 en. miesięcznie.
Z przes. pocztowa:
Kwartalnie Mk. 28.00
Miesięcznie „ 9.50

Kalendarzyk:

Pon. 9 Apolonji P.
Wtor. 10 Scholastyki
Sr. 11 Obj. N: M. w L.
Czw. 12 Eulalii P.

REDAKCJA

w ŁODZI,
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 12 lutego 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeń. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku pracy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed teksem lub w tekście mk. 2.50, za tekstem 85 fenig. nekrologi mk. 1.25 za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIEŁZU u p. Lacha, Kłosc.

Pokojowa ofenzywa

Kiedy w roku 1917 niemieccy mężowie stanu zrozumieli, że potęgę państw centralnych—pomimo oszałamiających zwycięstw na wszystkich frontach—słania się ku upadkowi, postanowili w sposób niezmiernie zręczny i przebiegły wykorzystać lutową rewolucję rosyjską i unieszkodliwić militarnie Rosję, grając na jej wyczerpaniu wojennym i powszechnej tęsknocie do pokoju. Chodziło o to, aby za pomocą ofensywy pokojowej, za pomocą rzucenia w wielomilionowe rzesze wycieńczonego i okradanego żołdactwa rosyjskiego hasła „wojna wojnie!”, wywołać rozkład frontu wschodniego i likwidację grożącego Niemcom stamtąd niebezpieczeństwa.

W tym też właśnie celu rząd niemiecki i agenci jego tajni i jawni w państwach skandynawskich tak chętnie i skwapliwie transportowali do Petersburga pociągi „zapłombowane”, wiozące całe sfery międzynarodowych agitatorów z obecnym carem Rosji - Leninem na czele.

Na propagandę pokojową w Rosji nie zapomnieli ośrodków pieniężnych banki niemieckie, wypłacające agitatorom rosyjskim milionowe sumy za pośrednictwem różnych podejrzanych instytucji finansowych w Szwecji, Norwegii i Szwajcarii. Dokumenty, świadczące niezbicie o tych machinacjach, znajdują się w broszurze p. t. „Spisek niemiecko-bolszewicki”, wydany w Bernie w roku ub. przez amerykański Komitet Informacyjny.

Jak wiadomo, propaganda agitatorów bolszewickich, prowadzona w ścisłym porozumieniu z niemieckim sztabem generalnym, wydała pożądane dla jego zamierzeń owoce. Fala porzucającego samowolnie linie bojowe żołdactwa rosyjskiego zmiołła rząd tymczasowy z Kiereńskim na czele, a rozlewając po całym państwie anarchję, mordy i zniszczenie wyniosła na powierzchnię rząd rad robotniczo-żołniersko-włosciańskich z Bronsztejnami, Sobelso-nami i Nachamkiesami na czele.

Dzisiejszy rząd sowiecki, kierowany przez tych samych Joffów i Finkelsztejnów, jest nieodrodnym pojętym elewem polityki niemieckiej i w działaniach swych na jej wzorach się opiera. Wysyłając propozycję pokojową do Polski, w której zastrzegł się m. in. przeciwko ingerencji w wewnętrzne stosunki polskie, jednocześnie śle w świat za pomocą radiotelegrafu wezwania agitacyjne do robotników polskich, nawołujące pobrząknem pustych i szumnych przesłows do wystąpienia na rzecz t. zw. pokoju. Nie poprzestając na tym, bolszewicy zasypują ustawicznie żołnierzy naszych na froncie literaturą agitacyjną, propagującą w bezczelny i namiętny sposób, hasła pokojowe a i wewnątrz kraju, jednocześnie z podjęciem sprawy ewentualnych rokowań, wzmacnia najwyraźniej agitację komunistyczną, której do-

wizą naczelną jest: „precz z wojną, niech żyje Rosja Sowiecka!”.

Wszystko to są przejawy bolszewickiej, ofensywy pokojowej, która ma dokonać tego, czego sprawić nie mogą wysiłki czerwonej armii, gryzącej od roku przeszło bezkutecznie twardy mur frontu polskiego. Dyplomatyczno—polityczna gra rządu sowieckiego nie jest dla nas na szczęście nieodgadnionym rebussem. Cele jej dostrzegamy bez wysiłku i wyraźnie, a polegają one na dążeniu do osłabienia naszej odporności militarnej i wywołania nastrojów, idących—w myśl życzeń bolszewickich—w kierunku domagania się od rządu naszego zawarcia pokoju za wszelką cenę.

W akcji swej liczą bolszewicy przede wszystkim na naiwność i krótkowzroczność uginających się pod brzemieniem trudności życia dzisiejszego szerokich mas, które w prośbie swej sądzą się gotowe, że zawarcie pokoju przy jakichkolwiek warunkach w Polsce odprawi wojnę domową, spowodując niewiarygodną złąkłę cen, usanie trudności sprawozwyczajne, zapobiegnię przymusowemu bezrobociu etc. etc. Dlatego też na potępienie zasługują te poczynania i wystąpienia pewnego odłamu naszej lewicy, które wskutek swej hałaśliwości i bezkrytyczności—bez udziału zapewne woli inspiratorów—dają na rękę intrygom bolszewickim, budząc w społeczeństwie zbyt różowe, a na kruchych podstawach oparte nadzieje.

Pokój z Rosją i rozwiązanie całokształtu zagadnień wschodnich są to kwestje nawet dla zawodowych dyplomatów niezmiernie trudne i zawile. Błędem też nie do naprawienia jest demagogiczne rzucanie hasel pokojowych w tłum uliczny, w którego zbiorowej duszy może się łatwo wytworzyć karykaturalne pojmowanie spraw wojny i pokoju, szkodliwe właśnie dla ... sprawy pokoju i utrudniające stanowisko naszych czynników decydujących.

Najważniejszym dziś obowiązkiem całej uświadomionej opinii społecznej i dobrze orientującej się w dziwacznej mozaice wydarzeń politycznych prasy—jest właśnie szerokiemu ogółowi wszystkie pro i contra w rzeczowej dyskusji wyłożyć, od niebezpiecznych złudzeń go uchronić i w ten sposób ułatwić zadanie tym, którzy skrupulatnie postanowienia swe ważąc—wypowiedzą słowo ostatnie. W dyskusji tej należy wziąć przede wszystkim pod uwagę, że Polska posiada dość sił, aby potrzebne jej warunki pokojowe wymusić choćby orężem i że pokój dla bolszewików jest konieczny, podczas gdy dla Polski jest on tylko —pożądany. Zaś o uderzających podobieństwach polityki niemieckiej w roku 1917 i bolszewickiej w roku 1920 też pamiętać nie zaszkodzi.

O czasie.

—|—

Czas każdej miejscowości reguluje się podług słoneca: gdy słońce przechodzi przez południk danej miejscowości wtedy tam zegary powinny wskazywać godzinę dwunastą.

W ten sposób każda miejscowość miałaby swój czas właściwy.

Ale takie oznaczenie czasu dla każdej miejscowości oddzielnie nie byłoby dogodnym przy stosunkach ludzi z różnych miejscowości pochodzących, bo każdy liczyłby czas według swojego zegarka. Szczególniej niedogodnym byłoby to na kolejach żelaznych i w telegrafach, naprz: gdy w Warszawie 12 w Brześciu już 8 minut po 12, a w Kaliszu 12 dopiero za 10 minut.

Przy odległości niewielkiej—różnica mała, ale przy większej odległości ze wschodu na zachód różnica znaczna. Naprzykład pomiędzy Poznaniem a Bobrujskiem różnica w czasie wyniesie przeszło pół godziny.

Zwykły czas dla całego państwa reguluje ustawiając przed południem państwowego, jako to: we Francji według południka paryskiego, w Anglii—greenwichskiego, w Niemczech—berlińskiego, a dawniej w Rosji—pulkowskiego. Dla Polski państwowym powinien być południk warszawski, tembardziej że Warszawa posiada obserwatorium.

Na niewłaściwy czas u nas wskazuje nam i nierównomierny podział dnia. Część dnia od wschodu słońca do południa powinna być równą części od południa do zachodu słońca. A tymczasem tak nie jest: na 5 godz. przed południem o godz. siódmej rano jeszcze zupełnie ciemno, a o piątej po południu jeszcze słońce na niebie świeci.

A teraz obliczmy sobie, według jakiego południka my czas nasz liczymy.

Przed wojną w kr. Polskim liczyliśmy czas według południka warszawskiego, z dodaniem na zegarach urzędowych, szczególnie na kolejach, trzeciej czerwonej wskazówki, która wskazywała czas petersburski.

Gdy przyszli prusacy cofnęli nasze zegary o 22 minuty, t. j. zaprowadzili u nas czas środkowoeuropejski. Następnie na letnie półrocze posunęli nasze zegary o godzinę naprzód i tak pozostało dotąd.

A teraz obliczmy: gdy było w Warszawie godz. 12 to gdy cofnięto zegary zrobiła się 12 zamiast faktycznie 11-38, a przy posunięciu zegarów o godzinę naprzód stanęliśmy na 12-38 czyli o jedną minutę więcej, niż wskazywała kiedyś czerwona wskazówka. Precz z nią!

Stanowczo powinniśmy wrócić do czasu według południka warszawskiego jaknajprędzej.

Warszawa leży prawie w środku Państwa Polskiego, zatem zaprowadzenie czasu urzędowego, według południka warszawskiego, dla całego państwa jest bardzo pożądanem, tembardziej, że różnica pomiędzy stolicą a południkami wschodnimi i zachodnimi granic Państwa nie jest wielka.

Dla czego Warszawa, Poznań i Kraków mają liczyć u siebie czas podług południka smoleńskiego czy kijowskiego, bo czas podług jaki jest u nas, obecnie odgrywa rolę południka Rostowa, Włady-

czy Smoleńska i Kijowa.

Pracować właściwie byłoby, abyśmy państwo kłamały czas według południka stolicy, a nie odwrotnie, jak to ma miejsce obecnie.

S. Musiałowski.

Memento.

— 0 —

Ciemny, ponury zmrok. Deszcz powoli chłapie. Pod ścianą widać się jakiś cień, widać się posuwające wolno, cicho, rekami o mur się opierając. Zaglądam w twarz... to nie twarz ludzka to twarz kościotrupa. Inteligent. Na ustach zastęga krew, oczy przymknięte cera zielonawa; łachmany beznadziejnie obwisłe okrywają tylko kości — nie masz tam nic więcej...

— Co panu jest?

— Z głodu zdycham, psiekrew...

Handlujący kartonkami mięsem podobno śrubują ceny mięsa do niebывалых rozmiarów. Rząd nie widzi środka... prawnego...

Za czasów rosyjskich w Łodzi, kiedy mięso zaczęło drożeć z niewiadomych powodów ówczesny podkomisarz Riezanow zwołał hurtowników mięsnych i zapytał ich czy nie wiedzą gdzie leży Maryński kraj. Nie wiedzieli.

Podkomisarz na wielkiej karcie Syberji pokazał im drogę... którą się tam jedzie. Na drugi dzień mięso stało, —

Pod magistratem tłum, kobiet, starców dzieci...

— Może choć 10 funtów kartofli sprzedacie choć 8 — ginimy z głodu. Sprzedajcie...

Kartofli niema — kiedy przyjdą niewiadomo.

I tłum maszerował się do nieopieczonych rodzin, wlecząc za sobą głód i nieludzkie marzenie 8 mln funtów kartofli... Dzieci blade, wynadzwalałe, skorfakowane spotykają matkę z płaczem...

— Jeść, matko jeść...

— Głód...

Jeden z energiczniejszych członków magistratu nie mogąc dostać żyła po przepisanej cenie 250 mk. zakupił większą ilość po 400 mk... jakiś urzędnik nie mający żadnego pojęcia o głodzie w Łodzi zarekwirował mu to i zapłacił po 250 mk.

A w Łodzi ani chleba, ani maki...

Starosta w Rypinie zatrzymał 80 000 funtów słoniny przeznaczonej dla Łodzi

Z powiatu rawskiego przeznaczonego do wyżywienia Łodzi wywozi się nie wiadomo za czym poleceniem wagony kartofli do Galicji...

— Jak, ja mam po 60 mk. sprzedawać koźce kartofli to ulech ta lepiej zginią mówi pomocny kmiotek do robotnika, który z prądami rekami wraca do domu.

A u nas głód.

Dokąd idziemy?

Na Nowym Rynku grupka robotników.

— Niech, jasna cholera porwie takie życie. Nie mam już siły...

Czy to jest polak? Kto to jest?

Bezrobotny. Ośmioro ludzi w rodzinie.

2 marki dziennie zapomogi. Nie dostał jeszcze chleba kartkowego za grudzień...

Zamożny gospodarz wiejski. — Żona urzędnika państwowego...

— Tak, łaskawa pani, mogę pani odstąpić dwa korce kartofli po 200 mareczek; — radzę brać bo na wiosnę i przednowku będę brał 500 i 600. Te 400 korcy co mam to mój żelazny kapitał... Radzę brać, panusieczku droga, radzę brać...

Szukała czy ludzkie?

List... My Robotnicy Schejblera pytujemy Komitet Rozdziału chleba i maki, czy „piekarnia robotnicza Tow. Akc. K. Schejblera” naprawdę otrzymuje tak mało maki, czy też może dzieje się tam tak zwykłe działo „panami”. Prosimy Magistrat co poradzi abyśmy mogli

otrzymać chleb wyznaczony na czas przeżycia, a nie tak jak się dzieje już od sierpnia roku ubiegłego, że przeżywamy czas jakby wiatrem, a dopiero nam „wykapia” jakby z łaski o parę tygodni spóźniony chleb. Piszący te słowa jest np. teraz w takim położeniu, że dnia 9 lutego ma kwity wykupione 116 okresu (grudzień) na 37 funtów chleba, (z rodziny 9 cło osobowej); już od 3 b. m. to znaczy że jutro będzie tydzień od wykupienia kwitów na

chleba, ale tylko kwitów którymi żółdka zaspokoi. A kiedyż więc będzie pora, zjedanie chleba za styczniowe kartki 117 okresu? już kęs lutego upływa, a tu jeszcze grudniowe w kieszeni?

Prosimy zatem Łódzki Robotniczy Magistrat, aby był łaskaw okazać czynem że dba o spełnianie obietnic, bo inaczej, możemy stracić zaufanie do Niego, a to nie dobrze! Grupa robotników z fabr. Szajblera.

Wczorajszy obchód dojścia do morza.

a) Wczoraj, z okazji objęcia przez wojska polskie wybrzeża Bałtyku, Komitet wyloniony spośród członków Tow. Kresów pomorskich zorganizował w Łodzi Uroczystość narodową.

Na wezwanie Komitetu obywatele miasta udokorowali domy barwnymi flagami narodowymi a w niektórych wystawach sklepowych witryny przystrojono godłami narodowymi portretami naczelnika państwa.

Zgodnie z programem, o g. 12-ej w południe dano 3 strzały armatnie w kilku sekundowych odstępach, poczem odezwały się dzwony kościelne syreny fabryczne zwiastujące rozpoczęcie uroczystości.

W momencie tym sklepy zamknięto, na ulice wyległy tłumy, ruch kołowy i pieszy ustał zupełnie na przeciąg trzech minut, a publiczność dla uczczenia tej chwili z obnażeniami głowami wsłuchiwała się w dolatujące z wieży kościelnych dzwony dzwonów.

W tym czasie zawieszono zajęcia w biurach wszystkich instytucji, szkołach, oraz zakładach przemysłowych i fabrykach.

Na placu Wolność zgromadzili się przedstawiciele cechów, Korporacji i związków, którzy uformowali szary pochód, ruszyli przez ulicę Piotrkowską, kierując się do kościoła św. Krzyża Kiedy, dzwony kościelne umilkły we wszystkich świątyniach rozpoczęły się modły dziękczynne, a tłumnie zgromadzone publiczności w skupieniu ducha słuchała Słowa Bożego, padającego z ust kaznodziejów nawiązujących do ważności uroczystości.

Specjalna uroczystość Kościelna odbyła się w kościele św. Krzyża, na którą przybyli przedstawiciele władz wojskowych, policji, komunalnych, zająwszy miejsc w prosektojum, wszystkie nawy w rzeźbione oświetlonej świątyni przepelnione były delegatami różnych instytucji, stowarzyszeń, organizacji, związków, wychowawcami szkół i tłumem publiczności.

Przed Wielkim ołtarzem ks. prałat Karol Szmidel odśpiewał „Te deum Laudamus” przy akompaniamencie organów, w otoczeniu ks. ks.

wikariuszy Stypulkowskiego, Kupieckiego oraz prefektem Wasilaka i Rybasa.

Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. Szmidel Kupiecki.

Po kazaniu celebrował ks. Szmidel śpiew „Boże coś Polskę” z towarzyszeniem organów Uroczystość kościelną zakończono odśpiewaniem „Roty” Konopnickiej.

— O tej samej godzinie władze wojskowe urządziły nabożeństwo w kościele garnizonowym, św. Jerzego, które odprawił kapelan pułkowy i odśpiewał „Te Deum Laudamus”. W świątyni tej zgromadzili się oficerowie i żołnierze konsystujący pułków.

Podczas wczorajszej uroczystości orkiestra wojskowa na rogu ul. Piotrkowskiej i Andrzejki grała Mazurka Dąbrowskiego na placu Wolności orkiestra policyjna wykonała hymny narodowe.

Podczas salw armatnich oddziały wojskowe prezentowały broń, oficerowie i wojskowi salutowali.

Z okazji uroczystości wczorajszej we wszystkich szkołach miejskich i prywatnych kierownicy nauczyciele wygłosili okolicznościowe i patriotyczne przemówienia.

W teatrze miejskim odbyło się galowe przedstawienie, poprzedzone przemówieniem red. Rady Fiedlera.

— Uroczyste posiedzenie Rady miejskiej.

Wczoraj o g. 6 i pół rano uroczyste posiedzenie z powodu dojścia wojsk polskich do Bałtyku.

Przewodniczący prezydium A. Remiszewski wygłosił gorące przemówienie okolicznościowe.

Po przemówieniach uchwalono przeznaczyć na plebiscyt na Mazurach 20,000 mk. i na floję polską 50,000 mk. Następnie postanowiono przemianować ulicę Długą na Gdańską i Średnią na Pomorską.

Na tem skończono uroczyste posiedzenie.

Zakończenie zatargu tramwajowego.

a) Ważnym był na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej wniosek nagły Magistratu w sprawie strajku pracowników tramwajowych.

Referował go wiceprezydent Paterson, zaznaczając, iż jedynym środkiem rozwiązania tej sprawy jest podwyższenie taryfy.

W tem miejscu wiceprezydent Paterson przedstawił, według ostatnich żądań Związku wynagrodzenie wynoszące Mk. 1719 miesięcznie. Jednocześnie magistrat składa projekt następujących opłat:

Za przejazd do godz. 8-ej rano 90 fen., a po tej godzinie po Mk. 1,25 fen. dla dorosłych; za bilety uczniowskie 60 fen., korespondencja

ranna — 40 fen.; korespondencja późniejsza 60 fen. Bilet wojskowy 40 fen., bilet miesięczny 200 Mk.

Po dyskusji przewodniczący Remiszewski zaproponował, aby wezwać magistrat do złożenia taryfy, która przedstawiona będzie na następnym posiedzeniu.

Do czasu nowej taryfy opłaty pozostają dotychczasowe, do przyszłego poniedziałku.

Zasadniczo Rada Miejska uwzględniła żądania pracowników tramwajowych poczynając od 1 lutego z warunkiem iż dzień od rana tramwaje będą w ruch puszczane.

Wniosek p. Remiszewskiego został zaakceptowany.

KRONIKA.

— 1 —

— Krytyczny stan aprowizacji.

a) Kooperatywy tutejsze wysłały depeszę do klubów poselskich w Warszawie i do posłów łódzkich następującej treści: Z powodu braku chleba kontyngensowego, przed sklepami współdzielcami gromadzą się wzburzone masy ro-

botnicze.

Wszelkie obietnice ministerstwa stanu aprowizacji zawodzą. Rozgoryczona ludność wysłuchała czynnie przeciw personelowi kooperatywy i jak w kooperatywie fabrycznej Szajblera demoluje sklepy.

W razie dalszego trwania tego stanu kooperatywy, łącznie z magistratem zrzekną się z patrywania w chleb i makę ludności, aby narazić personelu sklepów na czynne znieważenie.

Fatalny stan aprowizacji, faworyzowany

przez ministerstwo aprowizacji producentów przyczynia się do ciągłego wrzenia w mieście naszym, co zagraża bezpieczeństwu

Domagamy się stanowczo regularnych dostaw mąki kontyngensowej i energicznych zarządzeń celem ukrócenia szalejącej bezkarnie drożyzny, która pracującą ludność doprowadza do nędzy, głodu i chorób.

— Zjazd Sejmików powiatowych.

a) Sejmik powiatu Łódzkiego otrzymał zaproszenie na zapowiadany w dzień 2 i 3 marca w Warszawie Zjazd Sejmików powiatowych, z którym weźmie udział po 2 ch przedstawicieli z każdego Wydziału pocztowego Sejmików r. b. Kongresówki, Związku nowiatów poznańskich i rad powiatowych b. Galicji.

Porządek dzienny Zjazdu obejmuje: sprawozdanie zarządu związku sejmików, rozpatrzenie usawy samorządu nowiatowego, skarbowości komunalna i budżety sejmików, organizacja kas oszczędności i kredyt komunalny, sprawa przedsiębiorstw komunalnych budowa komunalnej sieci kolejowej, kasa emerytalna i kontrakty pracowników samorządowych.

Ze Związku Nauczycieli.

— Staraniem Sekcji Pedagogicznej—Odczytowej przy Związku Nauczycieli Szkół Powszechnych urządzony został obchód uroczysty z okazji dojścia wojsk polskich do brzegów Bałtyku.

Na wstępie przewodniczący Sekcji Bronisław Szwałm wygłosił przemówienie okolicznościowe, poczem prof. Powiaśowski odegrał „Jeszcze Polska nie zginęła” oraz kilka utworów muzycznych.

p. Janina Koppówna deklamowała utwory własne, a p. Stanisław Musiatowicz mówił o Pomorzu.

Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty”.

— Zguba.

Na Kiermaszu Gwiazdkowym został znaleziony srebrny zegarek. Właściciel zechce się zgłosić po odbiór zegarka do biura Czerwonego Krzyża przy ul. Piotrkowskiej M. 96 w godzinach między 1 a 2 p. p.

— Jakże pieniądze wolno przewozić?

Dowiadujemy się iż obrót walutami obcymi i przewóz franków, dolarów i funtów szterlingów w banknotach przez granicę nie podlega żadnym ograniczeniom ze strony Min. Skarbu. Natomiast przewóz większych sum marek polskich i niemieckich dla osób nie posiadających pasportów zagranicznych jest wzbroniony, o ile nie posiadają nań zezwolenia od Min. Skarbu. Posiadający pasporty wwieźć mogą do kraju nie więcej niż 200 rb., 500 koron niestemplowanych lub 400 mk. niemieckich. Ruble i korony niestemplowane wywożone z kraju być mogą w dowolnej ilości. Wywóz zaś z kraju mk. bolskich i niemieckich nie powinien przekraczać normy 1000 mk. osoby podróżujące za przepustkami granicę nie mogą przewozić większych sum.

— Na Jarmark do Gdańska.

a) Na zapowiadany w dzień 18 bm. jarmark w Gdańsku wyjeżdża z Łodzi mniej osób, aniżeli zamierzano, z powodu czynionych trudności ze strony władz policyjnych i wojskowych. Ogólna liczba zapisanych na wyjazd do Gdańska osób Stowarzyszenia Polskich kupców i przemysłowców, chrześcijan wynosi 90, tymczasem wymienione władze oświadczyły, iż wyjadą tylko ograniczoną ilość paszportów tj. 50. Staranie zarządu Stowarzyszenia w celu zmiany tego postanowienia nie odniosło dotąd żadnego skutku.

Sprawy robotnicze.

— Z Tomaszowa - Uruchomienie fabryk.

a) Polska Związki zawodowe zwołały w

Dnia 10 lutego roku 1920-go rozstał się z tym światem po długich i ciężkich cierpieniach

Teodor Koenig

W przedwczesnie zgasił straciłmy racnego i uczynnego kolega, którego prawy charakter zjednał Mu trwałą pamięć w sercach naszych

Niech spoczywa w spokoju!

Urządnic
BANKU HANDLOWEGO W ŁODZI

Tomaszewie Mazowieckim konferencję z fabrykantami w sprawie uruchomienia przemysłu.

Udział w konferencji brali delegaci robotników i frakcji socjalistycznej i żydowskiej. Po długiej dyskusji fabrykanci zgodzili się na przyjmowanie robotników wyłącznie tylko za pośrednictwem Związków zawodowych.

Wybrano delegację z pośród fabrykantów i robotników która uda się do ministerjum przemysłu i handlu w sprawie ułatwienia zamierzonego uruchomienia fabryk w Tomaszowie.

— Podwyżki dla stróżów.

c) Dzięki energii i zabiegom inspektora pracy inż. Zagórskiego, został nareszcie zażegnany spór właścicieli domów ze stróżami o polepszenie bytu tych ostatnich.

Stosownie do cennika płac z marca 1919 r. obecnie stróża otrzymują tygodniowo:

Kategoria I	zamiast M. 55	otrzymuje M. 72
II	M. 42	M. 55
III	M. 34	M. 44
IV	M. 25	M. 33
V	M. 20	M. 26

Co miesiąc tego otrzymują stróża jednorazową zapomogę w sumie dwutygodniowej pensji wedle nowego cennika.

Teatr i sztuka.

—s—

Występ Ludwika Solkiego.

Na dzisiejszym przedstawieniu odegrana będzie po raz pierwszy sztuka znakomitego rosyjskiego pisarza M. Gorkija p. t. „Mieszczanie”. Dzieło to tem bardziej zapowiada się interesująco, iż wystawieniem jego zajął się

tak wybitny i pomysłowy reżyser jakim jest p. L. Solski, grający po mistrzowsku jedną z głównych ról.

W sobotę po południu, o godz. 4 dany będzie „Tajemniczy Dżem” wieczór zaś staraniem komisji kulturalno—oświatowej odbędzie się piąte widowisko ludowe na którym ukaze się „Wielki Fryderyk” A. Nowaczyńskiego.

W niedzielę po połud. o godz. 3 ostatni raz „Za oceanem” wiecz. „Mieszczanie”.

Dzień aktora.

W piątek d. 13 b. m. odbędzie się we wszystkich teatrach polskich przedstawienie na dochód Związku Artystów Scen Polskich.

Teatr Polski w Łodzi daje w ten dzień Wielki Wieczór kabaretowy z nowym programem; wielce urozmaiconym. Sketchy, piosenki satyry Pocałek o 7-ej wiecz.

Komunikat.

Dwie panie które przyjechały z Moskwy przez Szwecję do—Łodzi i poszukiwały p. Gadowskiego w żelaznej fabryce P. Goldamera będą łaskawe zwrócić się na ulicę Św. Emilii M. 14 m. 15. do Józefa Łazonia, koszt poniesione zwrócić. 419-1

— Za Stowarzyszenia Techników.

W piątek 13 lutego r. b. o godzinie 8 ej wieczorem wygłosi w lokalu Stowarzyszenia Techników (Andrzeja 5) inż. Adolf Goldberg nadzwyczaj ciekawy odczyt na temat: „O Bethowena”.

Odczyt będzie ilustrował wrywkami z dzieł Bethowena. Ilustracje muzyczne wykona inż. Artur Goldobel. Wejście dla gości mk. 1. 50.

Stowarzyszenia Techników. M. 226

Min. Słwiński o widokach aprowizacyjnych Polski.

Tylko należyta uprawa zbóż jarych ocali nas od głodu!

(Od własnego korespond.)

Kraków. Na konferencji z postaciami i przedstawicielami miast Krakowa i Lwowa, min. aprowizacji p. Słwiński przedstawił widoki aprowizacyjne, omówił zakupy rządowe, poczynione za granicą i stwierdził, że do zbiorów jako tako jesteśmy zaopatrzeni.

Natomiast jednak widoki dalsze są dość chmurne, gdyż zbiory zapowiadają się bardzo mało. Znaczna część zasiewów jesiennych wymarła. Jedyny ratunek skuteczny widział minister w należytej uprawie zbóż jarych ale to leży w zakresie min. rolnictwa.

Ministerstwo to powinno wyteżyć obecnie wszystkie siły, by zapewnić jakie takie zbiory. Trzeba stworzyć subwencje dla rolników sprządać nawozy, udzielić ziarna na zasiew, gdyż na inicjatywie prywatnej polegać nie można.

Trzeba pamiętać, że siano opłaca się dzisiaj o 80 proc. lepiej niż zboże, bo nie trzeba

roll uprawiać, siał, znać, młócić, a potem sprzedawać po cenie maksymalnej. Za morg. siana bez roboty (-sze i 2-gie) płacą 1800 kor. za morgę dwukośnej koniczyny do 2200 kor.

Wysokie te ceny i szalone ułatwienie wyhodowania stanowią poważne niebezpieczeństwo. O tem pamiętać powinno ministerstwo rolnictwa i powinno znaleźć sposoby, które skłoniłyby właścicieli gruntów do należytej uprawy ziemni, do hodowania artykułów niezbędnie potrzebnych — a nie najwyżej płatnych.

Inicjatywa rządowa ma szereg pole do działania.

?Dzień aktora?

LEON CHOJNACKI

Obywatel ziems

Właściciel majątku Kozubni, ziemi Łęczyckiej

Po krótkich cierpieniach, zasnął w Bogu w d. 11 lutego r. b. przeżywszy lat 64
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, d. 14 r. b., na cmentarz miejscowy parafjalny, o
czem zawiadamia rodzinę, przyjaciół i znajomych w ciężkim smutku pogrążona

ZONA.

Zaślubiny Polski z morzem.

Przebieg dziejowej uroczystości w Pucku.

GDANSK. 11. (PAT) Wczoraj o godz. 9 min. 30 rano zjechał na tutejszy dworzec pociąg specjalny, wiozący generała Hallera wraz z jego najbliższym otoczeniem do Pucka. Gen. Hallerowi towarzyszył min. spraw wewnętrznych Wojciechowski.

Tym samym pociągiem przybyli posłowie sejmowi w liczbie 20 oraz delegacja miasta Warszawy.

Na dworcu kolejowym oczekiwał delegat generalny komisarz Biesiadecki w otoczeniu przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych polskich w Gdańsku oraz około 2 tysiące Polaków gdańskich ze sztandarami.

Imieniem Polaków gdańskich powitali generała pp. Pokorniewski i Wojciechowski.

Na powitanie gen. Haller odpowiedział: Stoimy nad wybrzeżem morskim. Niech żyje niepodległa Polska! Okrzyk ten tysiączny tłum brał na dworcu powtórzył z entuzjazmem.

Po krótkim postoju pociąg ruszył w dalszą drogę. Na granicy wolnego miasta Gdańska Rzeczpospolitej w Kolebkowie ujrano

pierwsze bramy tryumfalne i po lewej stronie strażę wojskową. Wzdłuż drogi do Pucka ustawione były wszędzie bramy przybrane w sztandary polskie i napisy. Na wszystkich stacjach tłumy ludności oczekiwały przybycia pociągu.

Do Pucka przybył pociąg o godz. 3 po poł. Dworzec przybrany był zielenią i sztandarami. Przed

dworcem wznosiła się brama tryumfalna, ponad morzem głów tysiącznego tłumy ludności Pucka i okolicy. Stały pierwsze oddziały polskiej marynarki wojennej, piechoty, szfelerów i ułanów. Po powitaniu przeszedł gen. przed frontem kompanii honorowej, poczem wśród nie milknących entuzjastycznych okrzyków ruszono ku morzu, gdzie na wybrzeżu wznosił się wysoki maszt, dokoła którego ustawili się chorążowie ze sztandarami pułkowymi. Pierwszy przemówił pod masztem gen. Haller, następnie minister spraw wewnętrznych Wojciechowski, poczem nastąpiło

poświęcenie polskiej bandery morskiej,

która wśród odgłosu salw powitalnych wyciągnięto na szczyt masztu. Wojska oddały honory, kapela odegrały hymn narodowy. Chorążowie pochyliłi sztandary ku falom morskim i zanurzyli je z lekka w morze na znak

powitania polskiego morza przez polskie sztandary.

Następnie udał się gen. Haller wraz z orszakiem przed ołtarz polowy gdzie dziekan polowy ks. Rydlewski odprawił mszę świętą, Wojsko dało salwę. Od ołtarza wygłosił natchniona mowę kapelan polowy ks. Wry ze. Po kazaniu udno się po ołtarz nad morze. Tu generał wrzucił w fale symboliczny pierścień na znak

połączenia Polski z morzem. Dokonano poświęcenia i wbiła w morze słupa pamiątkowego.

Na frontach bojowych.

WARSZAWA. 11. (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

FRONT LITEWSKO-BIAŁORUSKI: Miejscowo ataki bolszewickie w rejonie Drysy i Lopla odparto, zadając przeciwnikowi ciężkie straty. W uderzeniach wywiadowczych na odcinku poleskim zniszczono kilkunastu jeńców i 1 karabin maszynowy.

FRONT WOŁYŃSKI: W wypadzie na południowy wschód od Staro-Konstantynowa oddziały nasze rozbiły pod Pilawą batalion bolszewicki i wzięli jeńców.

FRONT PODOLSKI: Spokój. Rewindykacja ziem polskich na zachodzie. W DNIU WCZORAJSZYM MARYNARZE NASI ZAJĘLI PUCK, OBSADZILI LATARNIE MORSKIE I POSZCZEGÓLNE PUNKTY WYBRZEŻA.

Intendant pułkownik.

USTAWA O OBRODZIE ZIEMIOPIŁODAMI.

WARSZAWA. 11. (PAT) Komisja aprowizacyjna pod przewodnictwem posła Tuhołki wysłuchała referatu posła Misiolka w przedmiocie projektowanej noweli do ustawy o obrocie ziemiopłodami. Projekt normuje dla ministra aprowizacji zastosowanie do gospodarstw powyżej 40-tu morgów prawo zarządzania przymusowego wykupu, a w zastosowaniu do gospodarstw poniżej 40-tu morgów wytyczne prawo zakupu wszelkich jadalnych ziemiopłodów.

Komisja przyjęła projekt ustawy wedle referatu posła Misiolka.

GLÓD WE LWOWIE.

LWÓW. Wczoraj do Sejmu nadeszła depesza od Rady miejskiej m. Lwowa, iż z powodu niedotrzymywania obietnic ze strony min. Sliwińskiego o zaopatrzenie Lwowa w żywność rada miejska składa swoje mandaty.

POŁUDNIE dn: 11 2. 1920 r.

O witaj mi ty cudne dziejowe południe!
Ty chwilo, w której słońce najwyżej się wzniosło,
Kocham Cię! W tobie Polsko życie widzę nowe
I grom, co wskaże drogę, a wrogów zabija.
Ojczyzno moja! krwawo lat tyle gnębiona
Tyś wlała siłą bólu nad wrogów przekleństwa,
A nad wszystko nam droższa i błogosławiona
Gdy z grzmotem dział wstępujesz na tron do-
stojeństwa.

Jednocześnie zwraca się do posłów małopolskich o przeprowadzenie wyodrębnienia Galicji Wschodniej pod względem aprowizacyjnym.

O Pokój z Rosją.

WARSZAWA, 11. (PAT) W związku z propozycją pokojową komisarzy ludowych sowietów utworzona została w ministerstwie spraw zagranicznych pod osobistym przewodnictwem pana ministra spraw zagranicznych. Komisja przygotowująca materiały i wnioski, które będą przedstawione Radzie ministrów i sejmowej komisji dla spraw zagranicznych celem załatwienia sprawy.

P. P. S. orędownikiem bolszewij.

WARSZAWA, 11 (PAT). „Nowiny Codzienne” donoszą, że poseł Daszyński z delegacją Rady naczelnej P. P. S. przybył w południe do Belwederu, aby przedstawić stanowisko swego stronnictwa w sprawie zawarcia pokoju. Poseł Daszyński wytuszczył zapatrywania stronnictwa. Naczelnik państwa oświadczył, że kwestia zależy jeszcze od innych decydujących czynników za postanowienia swe odpowiedzialnych.

Co do siebie nie omieszka motywów swoich poddać rozważce. Delegacja dziś wieczorem odbędzie konferencję z prezydentem ministrów Skulskim i ministrem spraw zagranicznych Pałkiem.

Tower w Gdańsku.

GDANSK, 11. (PAT) Dziś o godz. 10 rano przybył do Gdańska wysoki komisarz ententy, zarządca wolnego miasta Gdańska sir Reginald Tower. Na dworcu kolejowym powitali go generalny komisarz Biesiadecki delegat Jajłowicki, admirał Borowski, pułkownik Kochański.

ROZSADEK BIERZE GÓRĘ.

LYON. 11. (PAT) Dzienniki francuskie podnoszą, że wśród opinii niemieckiej zauważyć się daje pewnego rodzaju chwiejność w sprawie wydania winnych. Publiczność niemiecka nie chce prowokować nowego kryzysu, którego skutków nie można przewidzieć.

Przeciwko bezżeństwu

Od najdawniejszych czasów wszelkie państwa prowadziły energiczną akcję w celu popierania instytucji małżeństwa i występowały surowo przeciwko tym poddanym, którzy opierali się wstępowaniu w związki małżeńskie.

I tak u starych Persów małżeństwo uważane było za akt zasługi wobec państwa i za najlepszy środek do uzyskania nieśmiertelnej sławy. Tak, jak u Persów, tak i u Żydów, zawarcie małżeństwa uchodziło za obowiązek, przepisany przez religię, a wszyscy patriarchowie, stosownie do słów „Crescite et multiplicamini” — chlubil się licznym potomstwem. Brak dzieci uważany był za wyraz przekleństwa Bożego, a prawodawcy traktowali jako zbrodniarzy lub morderców tych wszystkich, którzy w odpowiedniej chwili

nie myśleli o obowiązku rozmnożenia się.

W Sparcie każdy obywatel, który przekroczył wiek przepisany ustawą do małżeństwa i pozostał w bezżennym stanie, był skazany na utratę praw obywatelskich i rozmaite oboczne kary.

Plutarch opowiada, że wszelki oporny młodzieniec musiał za karę w porze zimowej zupełnie nago biegać dookoła rynku, a w pewne dni świąteczne kobiety mszcząc się na bezżennych, okładały nagich różgami, zmuszając ich do gonitwy dookoła ołtarza.

Podobnie i w Rzymie ustanowione były surowe prawa przeciwko starym kawalerom, a od czasu Seiwjusza Tuljusza na wszystkie wdowy, które uchylały się od powtórnego wstąpienia w związki małżeńskie, nakładano grzywny, przeznaczone następnie na utrzymanie koni rycerzy, najwyższej klasy w rzymskim wojsku.

Gdybyśmy tak dziś chcieli stosować podobne do spartańskich kary, wielu naszych młodzianów, którym żebracze dochody miesięczne nie pozwalają na założenie ogniska rodzinnego, musiałoby w zdroju Adanowym odbywać „bieg za kurę” dokoła rynku?

Kolce.

Pobił Lejbus Trocki
wszystkie Denikiny,
teraz mu się marza
nad Polską wawrzyny,
Lejbo—patryarcho,
szykuj za pas żydki,
bo dostaniesz lanie
i wraz z tobą żydki.

WYDZIAŁ OPAŁOWY Resursy Rzemieślniczej

Pragnąc zaoszczędzić czas rzemieślników w godzinach pracy przy rejestrowaniu i otrzymywaniu kwitów na węgiel i koks, postanowił zmienić godziny biurowe wydawnictwa kwitów na wieczorowe od godz. 6 do 9-ej.

Zawiadamiając jednocześnie posiadaczy kwitów rejestracyjnych pp. kowali, ślusarzy, kotlarzy, blacharzy i odlewników, którzy otrzymują wyłącznie koks, że mogą zamienić takowe na kwity do gazowni w porządku następującym:

Kwity na koks.

Czwartek dnia 12 II od № 1 do 2000
Piątek „ 13 II „ № 2001 „ 2500
Sobota „ 14 II „ № 2501 „ 3000

Kwity na węgiel.

Czwartek dnia 12 II od № 2476 do 2550
Piątek „ 13 II „ № 2551 „ 2625

Następny porządek rozdawnictwa będzie ogłoszonym po otrzymaniu następnej partii węgla i koksu.

Potrzebna biuralistka

młoda, chrześcijanka, ze znajomością wszelkich robót biurowych. Oferty proszę składać w redakcji Rozwoju pod lit. „B. W.” z podaniem referencji i wymaganych warunków.
c. p. n. 422—3

Gruby papier

do pakowania
w ilości kilku pudów
można tanio nabyć
całkiem lub częściowo.
Wiadomość w administracji „Rozwoju”.

Zgubione dokumenty

Młoda kobieta poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, na stałe albo na przychodnie. Adres Łąglewnicka 10, J. Wojciechowski 1503-1

Potrowski Jan, zagubił dowód osobisty wyd. Zduńsk Wola 2

Budzyński Antoni zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. —2

Balasiński Walenty zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1295-2

Nabit Franciszka zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1295-2

Klingier Wacław zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1350-2

Giesielski Adam zagubił kartę paszportową wyd. w Ekaterynosławie znalazca zwróci Targowa 67. 1295-2

Pilichowski Stanisław zagubił kartę węglową Przejazd 1

Wagner Rainold zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 1350-2

Zaginął paszport niem. wyd. w Łodzi na imię Natalji Walent. 1350-2

Zaginął paszport i metryka K. U. dnia 6-10 1919. Mojżesz zar. Pieprzowa 10. 1313-2

LEKCJE TAŃCA

Kurs średni rozpoczyna się w czwartek, 12 b. m. o godz. 7 w. Kurs początkowy — w sobotę, 14-go również o godz. 7 w. Kurs wyższy (tańce nowoczesne) we wtorek o godz. 9 wieczór. Zapis kandydatów od 12-2 i 7-9 wieczór.

GRAND-HOTEL.

420-1

Witold Lipiński.

Do kantoru

jednego z większych przedsiębiorstw fabrycznych w Pabjanicach poszukiwana jest

Biegła stenotypistka

względnie biegła pisać na maszynie.

Znajomość języka polskiego konieczna, niemieckiego pożądana. Oferty składać należy w Redakcji „Rozwoju” pod P. G. S. 366-2

KURZU BAWELNIANEGO

(odpadka) od darcia i rąbania szmat lub czesania bawełny, upięte większe ilości. Oferty z próbkami do Biura Ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama Polska” Warszawa, Jasna Nr 10, dla „St. S.” 394-3

Ogrodnik-stróż

w starszym wieku, zadowolony, bezdzietny, znający się na sadownictwie i warzywach, potrzebny zaraz. Wiadomość w Cukierni Szaniawskiego. 408-3

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano 19,0

Potrzebny zaraz

młody człowiek (lub panna) z praktyką biurową. Oferty pod T i S № 84 do Red. Rozwoju. 412—2

400 Mk.

placę za aparat starych zębów. Kupuję także stare złoto i stare złote zęby, za co płacę najwyższe ceny. Andrzeja Nr 7, w prawej oficynie, parter. Radzyński.

580—5

TOWARY

UBRANIA
BLUZKI
SUKNIE
PALTA
BIELIZNA
WSYPY
CAŁGI

Portjery polecają

Ch. Markowicz i S-ka

Piotrkowska № 87, w podwórzu. 339—10

Ceny przystępne

Ropa naftowa i olej gazowy stale na składzie w Łodzi ul. Wólczańska № 126. 389-6

Zamienię mieszkanie składające się z 5 ciu pokoi i kuchni, z wszelkimi wygodami w śródmieściu, na 3 pokoje z kuchnią i wygodami również w śródmieściu. Wiadomość: „Nasz Sklep” Piotrkowska № 90 400—1

TANIO

Biały towar
Wsypa
Flanela
Paltowy towar
Boston granat.
Caigi
Chustki

polecają

Ceny hurtowe.

Drukier i Chari

Piotrkowska 45

front, wejście przez śleń

ważne dla kooperatywy

spółek rolniczych.

334—10

ZAWIADOMIENIE

KRAWIEC DAMSKI

z Warszawy otworzył magazyn i pracownię

Okryć i Kostjumów

angielskich przyjmuje obstatunki z własnych i powierzonych materiałów

Aleksander Schindler

Główna № 11, sklep. Firma egzystuje od 1893 roku.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż,

A.A.A. Potrzebni: rządcy rolni, ni, samotni, pisarze rowentowi ogrodnicy na stół jany służące, gospodynie większe z gotowaniem, lokaje samotni, kucharki do dworów tylko ze świadectwami. Pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sęcho wskiej Przejazd 14 1092-2

AIAI Meble różne wyprzedam tanio. Łóżka, materace, szafy, kredens, stół, krzesła, otomana, garnitur mebli, leżanka, szafka, stoliki, etażerka. Piotrkowska 261 m. 4 11 piętro, front 1265-4

AIA Resztki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi ul. Piotrkowska 34 2-gie piętro front. Meir czyli 1 1/2, lokcia towaru. na Bekiesze i burki od 61 mk. —
„Ubrania uczniów „ 52 „ —
„Mozkie i sport „ 64 „ —
„Dziecinne „ 52 „ —
„Spodnie i podsz. „ 24 „ —
„Palia i płaszcze „ 89 „ —
„Suknie i kostiumy „ 87 „ —
„Bluzki i spodnie „ 14 „ —
„Szweloty bostony „ 89 „ —
„Alpaga i cajgi dabal 35 „ —
„Barchany, flanele „ „ —
„Płócenka na biel „ 28 „ —
„Pościel „ Chustki 18 „ —
Piotrkowska 34 front 2p. H. Srebrnik. n w 960-4

A kuszarka Pipikowa Piotrkowska 132 m. 14, a dla poń przyjeżdżających lokal. 1099-16

Dom sprzedam N. Chojny Tuszyńska 119. 1255-1

Domek murowany do sprzedania na Nowo — Lutomierskiej 111 bardzo tanio. 1256-2

Doskonała okazja! Chrześcijańska kupuje stare sztuczne zęby, nawet potamane oraz stare złote zęby płaci najwyższe ceny Długa 67 Siliwiski 1137-2

Gramofon koncertowy i maszyna do szycia do sprzedania. Pańska 23 m. 11. 1274-1

Kupię piec do palenia kawy Hendzelewski Łódź Główna 24 (skład win) 1258-2

Kupię rower w dobrym stanie i wiadomość w Adm. Rozwoju. 1252-2

Masazystka dyplomowana leczy masażem skutecznie choroby mięśni i stawów, gimnastyka lecznicza szwedzka. Panom porady kosmetyczne. Przyjmuje komplety gimnastyki szwedzkiej. Kilińskiego 77 od 6-8

Pokój frontowy umeblowany z oddzielnym wejściem z gazowem oświetleniem jest na ulicy Konstantynowskiej 45 m. 6

Potrzebni inteligentni i energiczni współpracownicy (starsi uczeniowie i panie) do rozpowszechniania po pułarnych wydawnictw drogą kolportażu zarobek miesięczny od 800-1000 Mk. Zgłoszenia od 6-8 ul. Skwerowa 7 n w c 1208-1

Płac do sprzedania w Aleksandrowie w dobrym punkcie niedaleko szosy długi 140 lok. głąboki 40 lok. 2 mieszkania i drzewa owocowe wiadomość Łuży 50 m. 12 w Łodzi. 1273-1

Sklepów urządzenie i dom drewniany do sprzedania. Wiadomość ul. Dobra 8. 1270-1

Sklep, spożywczy do sprzedania wiadomość w sklepie Miłaza 45 1246-2

Sprzedaje domy, fabryki oraz posiadłości ziemskie, wiadomość Główna 44 Out. Wolska 1246-2

Sprzedaje domy, fabryki oraz posiadłości ziemskie, wiadomość Główna 44 Out. Wolska 1246-2

Sprzedaje domy, fabryki oraz posiadłości ziemskie, wiadomość Główna 44 Out. Wolska 1246-2

Sprzedaje domy, fabryki oraz posiadłości ziemskie, wiadomość Główna 44 Out. Wolska 1246-2

Sprzedaje domy, fabryki oraz posiadłości ziemskie, wiadomość Główna 44 Out. Wolska 1246-2

Sprzedaje domy, fabryki oraz posiadłości ziemskie, wiadomość Główna 44 Out. Wolska 1246-2

A.A.A.A.A.A.A.A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, gwarancja za złoto, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, poleca Pierwszy tani polski sklep zegarmistrzowski-jubilerski ul. Brzezińska 10 Jan Placok. Uwaga! Kupuję brylanty, złoto, srebro, biżuterję płacę najsumiennie. 144-3

A.A.A.A.A.A.A. Najtańsze źródło. Taniej niż wszędzie: resztki od sztuki na męskie ubrania fabryki Leonarda i innych. Szweloty, korty, welna na damskie kostiumy, spodniczki i bluzki, etaminy, batysty. Białe towary, płócenka, na wyspy, pościel, surówka, lastyng, czarny aksami, caji oraz inne. Kilińskiego 40 m. 10 2 p. front z prawa n w s c p 1237-20

Obrączki ślubne różnego rodzaju Talma 14 nabyć można u jublera ul. Główna 60. Uwaga: Kupuję biżuterję i zegarki. n w c 541-1

AIAI Kupuję meble, pianina, dywany, garderoby, futra, bieliznę, różne sprzęty, domowe, płace najlepiej. Wólczńska 45 (róg Benedykta) m. 6 258-2

Kupuję wszelkie futra oraz surowe. Piotrkowska 24 Grosman. 89-2

Dom w Pabjanicach, sprzedam murowany z morgą ziemi i dwa płace w śródmieściu. Fabryczna 17 F. Rozwens Pabjanice. 1136-1

Sklep rogowy spożywczy sprzedam zaraz z wyrobioną klientelą z powodu zmiany interesu ul. Nawrot 51 1116-3

Sklep spożywczy sprzedam z powodu wyjazdu Zielona 59 1152-1

Do sprzedania kocioł miedziany hermetyczny grubo pobielany z kranem, do herbaty dla restauracji lub herbaciarni na 5 wader. Marysińska 4 u gospodarza. 1149-1

Proszę sprzedam Cementarna 20. 1143-1

Sprzedam sklep spożywczy ul. Wólczńska 162 1165-1

Mebie i różne drobiazgi do sprzedania Rzgowska 66 u felczera. 1176-1

Do sprzedania zakład fryzjerski Andrzeja 45 1174-1

Maszyna do szycia i maszyna do prania do sprzedania Pańska 23 m. 11 1173-2

Sklep spożywczy do sprzedania Senatorska 20. 1352-3

Dom do sprzedania przy ul. Fabianickiej 35 wiadomość u Włoka Zakajna 42 m 15. 1321-3

Sprzedam dom 3 piętrowy, murowany, ewentualnie z placem. Wiadomość: Nowo-Cegielniana 27 m 10 drugie piętro 1323-3

Z powodu stosunków rodzinnych, sprzedam niedrogo, byle zazwyczaj, zakład fryzjerski, w dobrym punkcie i dobrze prosperujący. Wiadomość na miejscu. ul. Zgierska 124 1351-1

Jest do sprzedania dwie pompy. Uki jedna podwórza droga tło kowa Sztalugi koła liwar ciężarowy do podnoszenia ciężarów Witeczak Rzgowska 141 Czytelnik Rozwoju. 1243-4

Jest zaraz do odstąpienia udziału do współwłasności jednego z kinematografów w Łodzi. Blizsza wiadomość u p. Marowieckiego, Przejazd 4 1263-3

Okazyjnie z powodu wyjazdu plac 40 x 80 przy Pasaż — Szulca wiadomość Pańska 7 sklep chrześcijański. 1301-3

Jest do sprzedania kilka kompletów narzędzi wiertniczych do budowy studzien artezyjskich „L. Feliks, Częstochowa ul. Długa 31. 1327-3

AIAI! Kupuję wszelkie futra i surowe płace najlepiej przyjmuję reperacje Piotrkowska 24 Grosman 1164-5

Błędą sprzedam Karolewska 36 wiadomość w piwni arn. 1340-3

A.A.A. Kupuję meble, pianina, dywany, garderoby, futra, bieliznę, różne sprzęty Wólczńska 42 róg Benedykta —4

Konie do sprzedania Wiadomość „Kłos“ ul. Kilińskiego 72. 1360-2

Kupię dom murowany w śródmieściu w cenie 100.150 tysięcy marek. Oferty w Rozwoju mb. „A. W.“ 1543-2

Jest zaraz do odstąpienia udziału na własność jednego z kinematografów Łódzkich. Blizsza wiadomość u A. Mazowieckiego Przejazd 4 —3

Sprzedam zaraz meble z dwóch pokoi oraz sprzęty kuchenne Piotrkowska 134 m. 9 11 piętro oficyna. 1339-5

Mebie różne wyprzedam zaraz tanio Piotrkowska 223 m. 3 1 piętro front —8

Brukiew i buraki pastewne do sprzedania zakład ogrodniczy A. Stiller Brzezińska 57-a vis a vis 102 1352-1

Sklep spożywczy sprzedam Miedziana 12. 1342-5

Różne.

Ogrodnik wykwalifikowany z doświadczeniem poszukuje posady. Oferty w redakcji Rozwoju pod K. J. 35 1089-1

Potrzebny stróż od zaraz. Wiadomość ul. Nawrot N 45 666-1

Firanki, koronki, nici, kłoczek, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym W. Bogucka. Kilińskiego 102 m. 4 pierw. piętro. c n 1e85-2

Motocykle, rowery przyjmuję do reperacji, emalowania, niklowania, i regulowania; duży wybór rowerów na składzie Sienkiewicza 30 Kukula 1230-4

Przybłąkał się pies pointer szuka jest do odebrania za zwrotem kosztów Targowa 10 m. 10 1255-1

Na stacji u nauczyciela Targowa 51. mieszk. 57, jest jeszcze miejsce dla jednego ucznia. w c n 1253-1

Władysław Wierzbickiej skradziono paszport w Kaliszu na dworcu, wydany w Łodzi. 1249

Dzisiaj
PRZEDSTAWIENIE
dla dzieci i młodzieży.
Początek: o g. 3.15 p. p.
Ceny miejsc od Mk. 1.80.

Fortepian firmy „Sztromajera“ w Lipsku do sprzedania. Tomaszów Rejent Czarniecki cena 4.000 mk. 1252-2

Potrzebny czeladnik szewski na damską robotę Wólczńska 147. 1297-2

Potrzebna służąca do sprzątnięcia Długa 90 1 piętro. c. p. s. 1294-2

Student filozofii poszukuje posady nauczyciela gimnazjalnego — czteroletnia praktyka w średnich szkołach. Specjalność: polski historia geografii Oferty w biurze ogłoszeń „Ogniwo“ Sienkiewicza 67 m.27. 1326-11

Radogskie Towarzystwo Pożytkowe Oszeń. Zgierska 64, przyjmuje wkłady na oszczędność, wydaje pożyczki markowe, cz. n. 1328-79

Poszukuje zaraz 2 chłopców uczących i sumiennych na praktykę do warsztatu mechanicznego E. Telatycki i G. Szulc Piotrkowska 48 1353-2

Wyuczam doświadczonego szybkiego języka polskiego, arytmetyki do buchalterji Benedykta 14 m. 28. —1

Na interes korzystny wartości 20.000 marek chce pożytyć 6.000 marek dam bardzo dobry procent. Oferty w Rozwoju „Korzystny“. 1290-2

Kto pragnie odstąpić pokój 1-2 lub umeblowane prosimy zgłaszać się do Biura Infor. Ogniw“ Sienkiewicza 67. Adresy przyjmuje się bezpłatnie. 1326-2

Uzdolnionych biuralistów — ki, buchalterów — ki, stenografistki, maszynistki, kasjerki, ekspedjentki, poleca Biuro Informacyjne „Ogniwo“ ul. Sienkiewicza 67. 1324-2

Rybak poszukuje posady na większe rybołówstwo od 1-go kwietnia 1920 rk. 1311-2

Potrzebne zdolne podręczne i uczennice. Średnia 65 m. 7. 1273-2

Potrzebny chłopiec do szlarni ul. Karola 7 1281-1

Młody człowiek z 2 klasowym iakiejkolwiek posady oferty Rozwoju pod „M. P.“ 1280-1

Mieszkania umeblowanego — Jedną lub dwa pokoje z kuchnią lub bez ewentualnie z utrzymaniem poszukuje. — zgłoszenia pod „Kupiec“ do administracji. 1268-2

Piwarnie sprzedam z całkowitym utrzymaniem orkiestra i bilardy Wólczńska 148 1306-1

Lesniczy gospodarz przyjmie posadę do zarządu lasem lub administrację mniejszego majątku znajomość, szkółki, ryby, 1 plantacje wierzby koszykarskiej żona przyjmie gospodarstwo kobiece hodowle drobiu i trzody łaskawe oferty pod „Lesniczo“ w ad. Rozwoju. 1254-2

Palto mezbie z lokowym konie i rzem mało używane, maszynę do szycia „Singer“ prawie nową, szafę do rzeczy i wannę cynkową sprzedam Pabjanice Warszawska 37 m. 7. 1314-2

Maszyna do pisania „Remington“ model N 10 do sprzedania Oferty pod R. 10 do adm. „Rozwoju.“ 1308-1

Majątek ziemski z dobrymi zabudowaniami oraz inwentarzem kupię. Oferty do sklepu Fruzińskiego Piotrkowska 71. 1282-1

Z dziesięciu karawanów Zaraz do sprzedania są: jeden karawan duży i jeden mały dziecienny z powodu braku miejsca w remizie, wiadomość w zakładzie pogrzebowym ul. Przejazd 22 1298-2

Z powodu wyjazdu sprzedam za bezcen towar damski letni na 6 kostiumy Składowa 21 Grobelny. 1287-1

Ogrodnik wykwalifikowany z doświadczeniem znający się na gospodarstwie poszukuje posady na wsi. Oferty w administracji Rozwoju pod „G K.“ 1349-3

Szofer-montier posiadający świadectwa z długoletnią praktyką, poszukuje posady (może być na wyjazd) Oferty składać pod „JZ“ do administracji niniejszego pisma. 1343-2

Potrzebna prasowaczka do kszuł Sienkiewicza 34 pralnia. 1338-3

Beżpłatnie. Młoda panna, poszukuje zajęcia w jakimkolwiek biurze w celu praktyki. Wykształcenie posiadam 4-kl. umiem pisać na maszynie; Oferty proszę składać w Rozwoju pod „Bezpłatnie“. 1336-3

Gospodyni pracowita i sumienna na potrzebna do domowego i wiejskiego gospodarstwa blizko Łodzi. Zgłoszenia w Rozwoju pod „Gospodyni 46“ 1287-3

Przyjmuje roboty ogrodnicze jak to ciecie drzew owocowych i zakładanie ogrodów po cenie bardzo przystępnej. Oferty w Rozwoju pod „Przyjmuje“ 1340-3

Poszukuje 2-3 pokoi z kuchnią z elektrycznym oświetleniem od zaraz Łaskawa zgłoszenia Ziemiński skrzynka pocztowa 5 1362-2

Potrzebne komornie zdolne do nieczarki i spódniczek Benedykta 10 m 17 1331-3

Zagubione dokumenty.

Szyfer Kazimiera zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 1347-3

Sokołowska Józefa zagubiła kartę węglową Długa 10 1347-3

Skradziono chlebowa macie wydana 17 Wincentemu Keczmer 1347-3

Zaremba Jan zagubił paszport niem. wydany w Łodzi. 1347-3

Payer Janina zagubiła paszport niemiecki wydany w Kutnie. 1343-5

Pierp Pauline zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1343-5

Przybłąkał się pies, czarnej maści (wyżeł) wiadomość, wieś Wemiloreczyna gmina Łask, za zwrotem kosztów jest do odebrania u Józefa Wąrowskiego. 1343-1

Wojciech Kotasiński zagubił legitymację byłych wojskowych 3730. 1351-1

Wojciech Kotasiński zagubił paszport wydany w Glini Chojny. 1351-3

Kukula Józef zagubił legitymację chlebowa na 5 osób, 1351-1

Chażyńska Wanda zagubiła legitymację chlebowa na 1 osobę 1341-1

Dnia 10 lutego zaginęła nr. 88 dorożkarska oraz taksa na imię Nysyn Dawid Plat Zgierska 45. 1361-1

Szkie Maria zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1355-3

Fornalezyk Józef zagubił tymczasowy paszport wydany w Łodzi. 1357-3

Ludwik Adolf zagubił paszport niemiecki wyd. w Nowosolnie 1357-3

Stofan Pawlak zagubił kartę odczucia na rok służby wojskowej; wydaną przez Komisję Porobową w Brzezianach. 1357-3

Kamierczak Józef zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1357-3

Janaszkiewicz Helena zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 1354-5

Stużńska Antonina zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1355-3

Olczykowski Andrzej zagubił paszport niemiecki wydany w Grodku na Litwie. 1250-3

Zide Rajntuch zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1248-3

Właściciel zagubionej książki szkolnej na ul. Pastel może się zgłosić. Gubernatorska 22 do gospodarza. 1247-2

Zaginęły dwa weksle: jeden na 50 rubli, drugi na 200 rubli wydane przez Feliksa i Magdalene Dobrowolskich. Łaskawy znalazca może się zgłosić do redakcji „Rozwoju“. —5

Zagubił paszport Władysław Janatowicz wydany w Łodzi. 1312-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3

Wagroda 400 marek. Zaginęła pa- 1347-3